

INFORME 5/2002

Servei d'anàlisi de continguts

Barcelona, 13 de març de 2002

El tractament de la polèmica del hijab als informatius de televisió

Índex

I. METODOLOGIA

1. Objecte
2. Metodologia d'anàlisi
3. Univers de l'informe
4. Model d'anàlisi

II. NOTÍCIA

5. Temps de notícia
6. Tipus de notícia
7. Rang de les unitats informatives
8. Localització geogràfica de les unitats informatives

III. INSERT

9. Temps de paraula
10. Grups de pertinença dels actors amb temps de paraula
11. Sexe dels actors amb temps de paraula
12. Tema dels inserts

IV. FORMAT

13. Connexions en directe
14. Protecció de la imatge de la menor

V. SÍNTESI

Índex de quadres

Quadre 1. Temps de notícia en relació amb la durada dels informatius per cadena

Quadre 2. Temps de notícia per dates. Totes les cadenes

Quadre 3. Temps de notícia. Dia 16 de febrer de 2002

Quadre 4. Temps de notícia. Dia 17 de febrer de 2002

Quadre 5. Temps de notícia. Dia 18 de febrer de 2002

Quadre 6. Temps de notícia. Dia 19 de febrer de 2002

Quadre 7. Durada de les notícies en funció del tipus (principal/relacionada) per cadena

Quadre 8. Rang de les unitats informatives per cadena

Quadre 9. Localització geogràfica de les unitats informatives. Totes les cadenes

Quadre 10. Localització geogràfica de les unitats informatives. TV3

Quadre 11. Localització geogràfica de les unitats informatives. Canal 33

Quadre 12. Localització geogràfica de les unitats informatives. TVE-1

Quadre 13. Localització geogràfica de les unitats informatives. La 2

Quadre 14. Localització geogràfica de les unitats informatives. TVE Catalunya

Quadre 15. Localització geogràfica de les unitats informatives. Antena 3

Quadre 16. Localització geogràfica de les unitats informatives. Antena 3 Catalunya

Quadre 17. Localització geogràfica de les unitats informatives. Tele 5

Quadre 18. Temps de paraula. Totes les cadenes

Quadre 19. Relació temps de paraula amb temps de notícia per cadena

Quadre 20. Temps de paraula per actors individuals. Totes les cadenes

Quadre 21. Temps de paraula per actors individuals. TV3

Quadre 22. Temps de paraula per actors individuals. Canal 33

Quadre 23. Temps de paraula per actors individuals. TVE-1

Quadre 24. Temps de paraula per actors individuals. La 2

Quadre 25. Temps de paraula per actors individuals. TVE Catalunya

Quadre 26. Temps de paraula per actors individuals. Antena 3

Quadre 27. Temps de paraula per actors individuals. Antena 3 Catalunya

Quadre 28. Temps de paraula per actors individuals. Tele 5

Quadre 29. Temps de paraula per actors individuals. BTV

Quadre 30. Grups de pertinença dels actors amb temps de paraula. Totes les

cadenes

Quadre 31. Grups de pertinença dels actors amb temps de paraula. TV3

Quadre 32. Grups de pertinença dels actors amb temps de paraula. Canal 33

Quadre 33. Grups de pertinença dels actors amb temps de paraula. TVE-1

Quadre 34. Grups de pertinença dels actors amb temps de paraula. La 2

Quadre 35. Grups de pertinença dels actors amb temps de paraula. TVE Catalunya

Quadre 36. Grups de pertinença dels actors amb temps de paraula. Antena 3

Quadre 37. Grups de pertinença dels actors amb temps de paraula. Antena 3 Catalunya

Quadre 38. Grups de pertinença dels actors amb temps de paraula. Tele 5

Quadre 39. Grups de pertinença dels actors amb temps de paraula. BTV

Quadre 40. Distribució dels actors amb temps de paraula per sexes. Totes les cadenes

Quadre 41. Distribució dels actors amb temps de paraula per sexes. TV3

Quadre 42. Distribució dels actors amb temps de paraula per sexes. Canal 33

Quadre 43. Distribució dels actors amb temps de paraula per sexes. TVE-1

Quadre 44. Distribució dels actors amb temps de paraula per sexes. La 2

Quadre 45. Distribució dels actors amb temps de paraula per sexes. TVE Catalunya

Quadre 46. Distribució dels actors amb temps de paraula per sexes. Antena 3

Quadre 47. Distribució dels actors amb temps de paraula per sexes. Antena 3 Catalunya

Quadre 48. Distribució dels actors amb temps de paraula per sexes. Tele 5

Quadre 49. Distribució dels actors amb temps de paraula per sexes. BTV

Quadre 50. Tema dels inserts. Totes les cadenes

Quadre 51. Tema dels inserts. TV3

Quadre 52. Tema dels inserts. Canal 33

Quadre 53. Tema dels inserts. TVE-1

Quadre 54. Tema dels inserts. La 2

Quadre 55. Tema dels inserts. TVE Catalunya

Quadre 56. Tema dels inserts. Antena 3

Quadre 57. Tema dels inserts. Antena 3 Catalunya

Quadre 58. Tema dels inserts. Tele 5

Quadre 59. Tema dels inserts. BTV

Quadre 60. Dates, programes i temps de notícia de les connexions en directe.

Totes les cadenes

Quadre 61. Relació entre temps de notícia total per cadenes i temps de notícia per connexió. Totes les cadenes

Quadre 62. Protecció de la imatge de la menor. Totes les cadenes

Quadre 63. Imatges de la menor entrant al col·legi. Dia 18 de febrer del 2002. Totes les cadenes

Quadre 64. Imatges de la menor sortint del col·legi. Dia 18 de febrer del 2002. Totes les cadenes

Índex de figures

Figura 1. Temps de notícia per dates. Totes les cadenes

Figura 2. Distribució dels actors amb temps de paraula per grups. Totes les cadenes

Figura 3. Sexe dels actors amb temps de paraula. Totes les cadenes

Figura 4. Tema dels inserts. Totes les cadenes

I. METODOLOGIA

1. Objecte

Aquest informe pretén analitzar com s'ha tractat, en els informatius televisius, la polèmica arran de l'assistència a l'escola d'una nena marroquina, pel fet de dur un mocador anomenat *hijab*.

2. Metodologia d'anàlisi

La metodologia aplicada es basa en l'anàlisi de contingut dels informatius televisius. Així s'estableixen tres blocs d'anàlisi: la notícia, l'*insert* i el relatiu al format.

El primer bloc, que ateny a la notícia, analitza les dades generals d'identificació del teletinformatiu i comptabilitza el temps de durada de cadascuna de les notícies relacionades amb la polèmica objecte d'aquest informe. Es distingeix si la unitat informativa pertany al tema principal o si, pel contrari, correspon a algun dels aspectes que s'hi relacionen. I, finalment, s'examina tant el rang com la localització geogràfica, en aquest últim cas, únicament, de les notícies relacionades.

Els *inserts* de les notícies reben una atenció especial ja que es consideren el nucli de l'anàlisi. En relació amb els *inserts*, es computa el temps de durada general, el temps atorgat a cadascun dels actors que els protagonitzen, el grup i sexe al qual pertanyen i el tema que tracten en la seva declaració.

El tercer bloc atén els aspectes propis del format televisiu com la protecció de la imatge de la menor i l'existència de connexions en directe.

3. Univers de l'informe

La mostra de l'estudi està integrada per les cadenes següents: TV3, Canal 33, TVE1, La 2, Tele 5, Antena 3 i BTV. L'anàlisi té en compte els teleinformatius de migdia i vespre de les cadenes esmentades i, en el cas d'aquelles que les incorporin, també atén les desconexions per a Catalunya. Es el cas de TVE Catalunya, Antena 3 Catalunya i Tele 5 Catalunya. L'anàlisi s'aplica al període comprès entre els dies 16 i 19 de febrer del 2002.

4. Model d'anàlisi

El model d'anàlisi, tal com s'ha descrit a l'apartat metodològic, està integrat pels següents camps:

0) Identificació

- a) Cadena
- b) Programa
- c) Data
- d) Durada total del programa

1) Notícia

- a) Temps de notícia (durada total de cada notícia)
- b) Rang de la unitat informativa: *titular / 1a notícia / 2a notícia / 3a notícia / altres notícies / resum*
- c) Tipus de notícia
 1. *Notícia principal*: Són aquelles informacions que es centren exclusivament en la polèmica de la nena marroquina al voltant del *hijab*
 2. *Notícia relacionada*: Són aquelles informacions que atenen altres aspectes complementaris de la polèmica principal com la

integració dels immigrants a les escoles o la vestimenta de la dona als països islàmics, per citar-ne dos exemples.

d) Localització geogràfica de la notícia (únicament en els casos de notícies relacionades).

2) *Inserts*

a) Durada total de cada *insert* (temps de paraula)

b) Identificació de l'actor (nom i càrrec o posició)

c) Sexe de l'actor: *home* / *dona*

d) Grup de pertinença de l'actor:

1. *Immigrants*
2. *Actors polítics*
3. *Actors socials (sindicats, associacions, ONG...)*
4. *Autoritats educatives (professorat, direcció dels col·legis, professionals de la educació...)*
5. *Menors d'edat*
6. *Altres*

e) Tema de l'*insert*

1. *Cultural*: Es tracta d'aquells *inserts* que presenten la polèmica del *hijab* des del punt de vista cultural, assenyalant que la seva utilització és un costum o una tradició vinculada als països islàmics. A més, dintre d'aquesta categoria també s'ubiquen aquells *inserts* que ofereixen una perspectiva del tema lligada al xoc entre cultures.
2. *Religiós*: Es tracta d'aquells *inserts* que presenten el *hijab* com un símbol propi de la religió islàmica i vinculen la seva utilització als preceptes que marca aquesta religió.
3. *Discriminació de gènere*: Es tracta d'aquells *inserts* que vinculen la utilització del *hijab* amb la discriminació de les dones.

4. *Escolarització*: Es tracta d'aquells *inserts* que es centren en els aspectes derivats de l'escolarització de la menor marroquina protagonista de la polèmica.
5. *Integració dels immigrants a l'escola (implica necessàriament que ja estiguin escolaritzats)*: Es tracta d'aquells *inserts* que es centren en els aspectes vinculats amb la correcta integració dels menors immigrants al sistema educatiu espanyol i català. Dintre d'aquesta categoria s'inclouen les referències a les dificultats dels menors immigrants per aprendre l'idioma, per citar-ne un exemple. La integració suposa un pas posterior a l'escolarització, ja que en el cas de la primera els immigrants ja acudeixen a escola.
6. *Altres*: Es tracta d'aquells *inserts* que no poden ser classificats sota cap de les categories anteriors.

3) Format

- a) Connexió en directe: *sí / no*
- b) Protecció de la imatge i la identitat de la menor protagonista de la polèmica: *sí / no*

II NOTÍCIA

5. Temps de notícia

El temps de notícia atorgat per les diferents cadenes a l'anomenada polèmica del *hijab* durant els quatre dies analitzats és de 2 hores 45 minuts. Com es pot veure al quadre 1, la cadena que més temps hi dedica és Tele 5, amb més de 53 minuts.

La taula també mostra el percentatge de temps dedicat per cada cadena en funció de la durada total dels informatius analitzats durant els quatre dies de la mostra. Segons aquestes dades, Tele 5, amb un 11,3%, és la cadena que més temps dels seus informatius ha dedicat a la notícia analitzada. Per contra, als informatius de Tele 5 per a Catalunya no hi ha va aparèixer cap referència al tema analitzat. D'altra banda, BTV, amb un 0,8%, destaca com la cadena que menys temps hi ha dedicat.

Quadre 2. Temps de notícia en relació amb la durada dels informatius per cadena

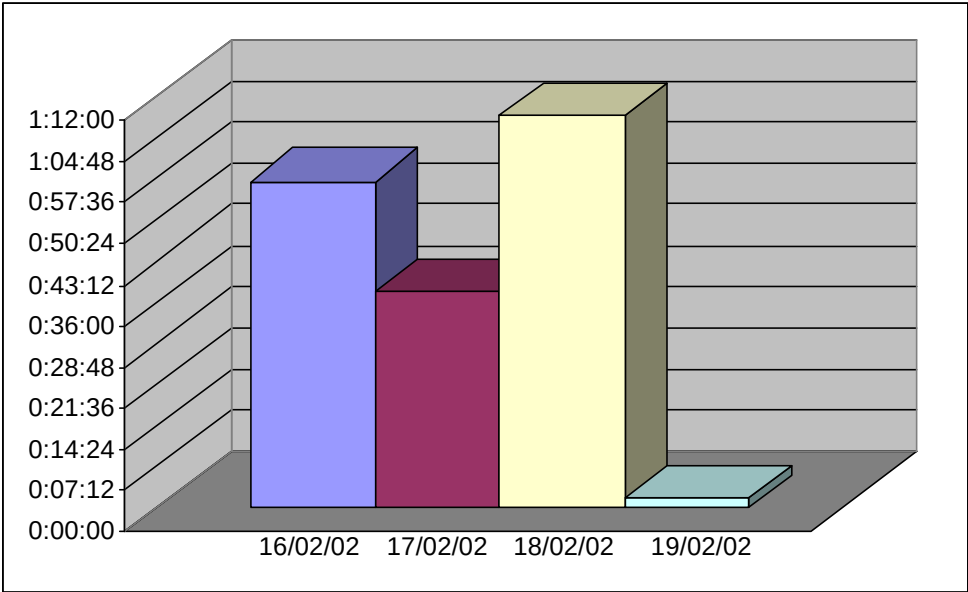
Cadenes	Temps de notícia <i>hijab</i>	Durada total informatius analitzats	% notícies <i>hijab</i> sobre total dels informatius analitzats
TV3	0:24:48	6:36:43	6,3
Canal 33	0:03:26	0:44:56	7,6
TVE-1	0:32:40	5:07:03	10,6
La 2	0:04:25	0:48:39	9,1
TVE Catalunya	0:08:06	1:48:34	7,5
Antena 3	0:33:49	5:32:23	10,2
Antena 3 Catalunya	0:02:11	0:54:05	4
Tele 5	0:53:34	7:36:25	11,7
Tele 5 Catalunya	-	0:16:32	0
BTV	0:02:32	5:02:52	0,8
TOTAL	2:45:31	34:28:12	8

L'anàlisi del temps de notícia es complementa amb l'estudi de l'atenció que cada cadena hi dedica a cadascun dels dies que integren la mostra de l'informe. Així es pot saber quines han estat les dates que han concentrat una major atenció per part dels mitjans de comunicació. Atenent els resultats relatius a aquesta qüestió, es pot observar que el dia 18 de febrer del 2002, data en que la menor marroquina torna a l'escola, concentra el major temps de notícia dedicat al tema arribant a un 41,4%. A més, cal destacar que el dia 19 de febrer la polèmica del *hijab* pràcticament desapareix de l'actualitat informativa. El quadre següent ofereix els resultats de la divisió per dates del temps de notícia.

Quadre 2. Temps de notícia per dates. Totes les cadenes

Data	Temps de notícia	%
16/02/02	0:57:12	34,6
17/02/02	0:37:52	22,9
18/02/02	1:08:39	41,4
19/02/02	0:01:48	1,1
TOTAL	2:45:31	100

Figura 1. Temps de notícia per dates. Totes les cadenes

L'anàlisi de la cobertura informativa de la polèmica del *hijab* per dates es complementa amb l'estudi per a cadascuna de les cadenes que integren la mostra. Així, els quadres següents ofereixen el temps de notícia que cada televisió dedica al tema per a cadascuna de les dates que conformen l'univers de l'informe.

Quadre 3. Temps de notícia. Dia 16 de febrer de 2002

Cadena	Temps de notícia
TV3	0:06:30
Canal 33	0:00:00
TVE-1	0:09:54
La 2	0:00:00
TVE Catalunya	0:01:54
Antena 3	0:12:08
Antena 3 Catalunya	0:00:00
Tele 5	0:26:46
BTV	0:00:00
TOTAL	0:57:12

Quadre 4. Temps de notícia. Dia 17 de febrer de 2002

Cadena	Temps de notícia
TV3	0:08:17
Canal 33	0:00:00
TVE-1	0:08:35
La 2	0:00:00
TVE Catalunya	0:01:34
Antena 3	0:09:51
Antena 3 Catalunya	0:00:00
Tele 5	0:09:35
BTV	0:00:00
TOTAL	0:37:52

Quadre 5. Temps de notícia. Dia 18 de febrer de 2002

Cadena	Temps de notícia
TV3	0:10:01
Canal 33	0:03:26
TVE-1	0:12:23
La 2	0:04:25
TVE Catalunya	0:04:38
Antena 3	0:11:50
Antena 3 Catalunya	0:02:11
Tele 5	0:17:13
BTV	0:02:32
TOTAL	1:08:39

Quadre 6. Temps de notícia. Dia 19 de febrer de 2002

Cadena	Temps de notícia
TV3	0:00:00
Canal 33	0:00:00
TVE-1	0:01:48
La 2	0:00:00
TVE Catalunya	0:00:00
Antena 3	0:00:00
Antena 3 Catalunya	0:00:00
Tele 5	0:00:00
BTV	0:00:00
TOTAL	0:01:48

6. Tipus de notícia

Al quadre següent es pot comprovar quines cadenes han dedicat més atenció a la notícia principal (les informacions centrades exclusivament en la polèmica de la menor marroquina al voltant del *hijab*) o a d'altres que s'hi relacionen. Totes les cadenes menys Canal 33, TVE Catalunya i Antena 3 Catalunya, s'han decantat pel tractament informatiu de la notícia principal.

Així, el percentatge de temps de notícia global dedicat al problema de l'escolarització de la menor marroquina és de 61,7%, mentre que el temps de notícia d'aquelles informacions que atenen altres aspectes complementaris del tema principal és del 38,2%.

Quadre 7. Durada de les notícies en funció del tipus (principal/relacionada) per cadena

Cadenes	Notícies principals		Notícies relacionades		Durada total notícies ¹
	Durada	%	Durada	%	
TV3	0:16:27	66,3	0:08:21	33,7	0:24:48
Canal 33	0:00:56	27,2	0:02:30	72,8	0:03:26
TVE-1	0:20:14	62	0:12:24	38	0:32:38
La 2	0:03:50	86,8	0:00:35	13,2	0:04:25
TVE Catalunya	0:02:22	29,3	0:05:43	70,7	0:08:05
Antena 3	0:23:43	70,3	0:10:02	29,7	0:33:45
Antena 3 Catalunya	0:00:50	38,5	0:01:20	61,5	0:02:10
Tele 5	0:31:10	58,2	0:22:12	41,4	0:53:34
Tele Catalunya	-	-	-	-	-
BTV	0:02:32	100	-	-	0:02:32
TOTAL	1:42:04	61,7	1:03:07	38,2	2:45:23

¹ La diferència d'alguns segons entre el temps de notícia total i la suma de les durades de les notícies principals i relacionades de la majoria de les cadenes es deu a acumulacions de pèrdues de *frames* en la delimitació de les seqüències en què es divideix cada notícia.

7. Rang de les unitats informatives

La taula següent ens mostra el temps de notícia per cadena en funció del rang de les unitats informatives. Així, s'indica si es tracta de titular, resum o, en el cas d'una notícia, l'ordre que ocupa als informatius (primera, segona, tercera o altres).

Es pot observar que les primeres notícies (amb 1 hora i 11 minuts de durada total) i les considerades *altres* (35 minuts) són els blocs on amb més freqüència s'ha inserit la notícia analitzada. No obstant això, a Canal 33, BTV i Antena 3 Catalunya les informacions sobre la polèmica del *hijab* apareixen exclusivament a partir de la tercera notícia.

Quadre 8. Rang de les unitats informatives per cadena

Cadenes	Durada titulars	Durada 1a notícia	Durada 2a notícia	Durada 3a notícia	Durada altres notícies	Durada resums	Durada total notícies
TV3	00:01:36	00:04:52	-	00:06:02	00:10:54	00:01:24	0:24:48
Canal 33	00:00:17	-	-	-	00:02:55	00:00:14	0:03:26
TVE-1	00:04:08	00:24:11	-	00:01:56	00:02:25	-	00:32:40
La 2	00:00:16	00:04:09	-	-	-	-	0:04:25
TVE Catalunya	0:00:36	0:01:59	0:01:18	-	0:03:57	0:00:16	0:08:06
Antena 3	00:05:31	00:22:34	-	00:03:55	00:01:49	-	00:33:49
Antena 3 Catalunya	00:00:17	-	-	-	00:01:54	-	0:02:11
Tele 5	00:01:57	00:13:51	00:28:46	-	00:09:00	-	0:53:34
Tele 5 Catalunya	-	-	-	-	-	-	-
BTV	-	-	-	-	00:02:32	-	0:02:32
TOTAL	0:14:38	1:11:36	00:30:04	0:11:53	0:35:26	0:01:54	2:45:31

8. Localització geogràfica de les unitats informatives

Aquesta variable només ha estat analitzada en el cas de les notícies relacionades, ja que les principals sempre es situen al lloc dels fets, el poble madrileny de San Lorenzo del Escorial.

Els quadres següents ens mostren els descriptors geogràfics que compten amb un temps de notícia superior a cadascuna de les cadenes objecte d'estudi. A la taula 4, que inclou totes les cadenes, destaquen sobre la resta de descriptors l'Estat espanyol, Catalunya, França i Gran Bretanya:

Quadre 9. Localització geogràfica de les unitats informatives. Totes les cadenes

Geogràfic	Temps de notícia
Estat espanyol	00:19:21
Catalunya	00:17:19
França	00:14:55
Gran Bretanya	00:13:28
Andalusia	00:06:05
Granada	00:04:24
Vic	00:04:12
Barcelona	00:02:40
Sense definir	00:01:55
Mataró	00:01:46
Salt	00:01:20
Total	1:27:25

Quadre 10. Localització geogràfica de les unitats informatives. TV3

Geogràfics	Temps de notícia
Catalunya	00:06:35
Mataró	00:01:46
TOTAL	00:08:21

Quadre 11. Localització geogràfica de les unitats informatives. Canal 33

Geogràfics	Temps de notícia
Catalunya	00:02:30
França	00:02:30
Gran Bretanya	00:02:30
TOTAL	00:07:30

Quadre 12. Localització geogràfica de les unitats informatives. TVE-1

Geogràfics	Temps de notícia
Estat espanyol	00:06:19
Andalusia	00:06:05
TOTAL	00:12:24

Quadre 13. Localització geogràfica de les unitats informatives. La 2

Geogràfics	Temps de notícia
Estat espanyol	00:00:35
TOTAL	00:00:35

Quadre 14. Localització geogràfica de les unitats informatives. TVE Catalunya

Geogràfics	Temps de notícia
Catalunya	00:04:23
Barcelona	00:01:20
Salt	00:01:20
TOTAL	00:07:03

Quadre 15. Localització geogràfica de les unitats informatives. Antena 3

Geogràfics	Temps de notícia
Estat espanyol	00:03:28
França	00:03:26
Granada	00:03:08
TOTAL	00:10:02

Quadre 16. Localització geogràfica de les unitats informatives. Antena 3 Catalunya

Geogràfics	Temps de notícia
Barcelona	00:01:20
TOTAL	00:01:20

Quadre 17. Localització geogràfica de les unitats informatives. Tele 5

Geogràfics	Temps de notícia
Gran Bretanya	00:10:58
Estat espanyol	00:08:59
França	00:08:59
Vic	00:04:12
Catalunya	00:03:51
Sense definir	00:01:55
Granada	00:01:16
TOTAL	00:40:10

III. *INSERT*

9. Temps de paraula

El quadre següent mostra com la cadena que atorga un temps de paraula superior global és Tele 5. Això no obstant, observant el quadre 11, que posa en relació aquesta dada amb el temps de notícia total de cada cadena, es comprova que BTV és la cadena que més temps de paraula atorga als diferents actors en relació amb la durada total de les seves notícies sobre el tema (un 38,2% del temps de notícia).

Quadre 18. Temps de paraula. Totes les cadenes

Cadenes	Temps de paraula	%
TV3	0:08:30	16,3
Canal 33	0:01:02	2
TVE-1	0:10:09	19,5
La 2	0:01:23	2,7
TVE Catalunya	0:02:41	5,1
Antena 3	0:10:50	20,8
Antena 3 Catalunya	0:00:30	1
Tele 5	0:16:04	30,8
Tele 5 Catalunya	-	-
BTV	0:00:58	1,9
TOTAL	0:52:07	100

Quadre 19. Relació temps de paraula amb temps de notícia per cadena

Cadenes	Temps de notícia	Temps de paraula	% temps paraula sobre total temps notícia
TV3	0:24:48	00:08:30	34,3
Canal 33	0:03:26	0:01:02	30,1
TVE-1	0:32:40	0:10:09	31,1
La 2	0:04:25	0:01:23	31,3
TVE Catalunya	0:08:06	0:02:41	33,1
Antena 3	0:33:49	0:10:50	32,0
Antena 3 Catalunya	0:02:11	0:00:30	22,9
Tele 5	0:53:34	0:16:04	30
Tele 5 Catalunya	-	-	-
BTV	0:02:32	0:00:58	38,2
TOTAL	2:45:31	0:52:07	31,5

El quadre següent mostra el temps de paraula del total d'actors individuals. S'ha d'aclarir que sota el terme *altres actors* s'inclouen les opinions de ciutadans anònims i altres tipus de personatges no públics.

Quadre 20. Temps de paraula per actors individuals. Totes les cadenes

Identificació	Temps de paraula
Delia Duró, directora institut <i>Juan de Herrera</i>	00:04:21
Alí Elidrisi, pare de la menor marroquina	00:02:56
Abdel Hamid Beyuki, president <i>ATIME</i>	00:02:55
Carlos Mayor Oreja, conseller Educació Comunitat Madrid	00:02:33
Eva Cham, presidenta <i>Federació Col·lectius Immigrants de Catalunya</i>	00:02:26
Pilar del Castillo, ministra Educació i Cultura	00:02:24
José Luis Escario, president AMPA institut <i>Juan de Herrera</i>	00:01:32
Juan Carlos Aparicio, ministre de Treball	00:01:17
Badia Bouia, medidora cultural	00:01:06
Fadel Ilyas, president Congrés Immigració	00:01:02
Josep M Gómez, director IES <i>Miquel Biada</i>	00:00:53
Viviane Reding, comissària Europea Educació i Cultura	00:00:52
José Luis Rodríguez Zapatero, secretari general PSOE	00:00:49
José Blanco, PSOE	00:00:42
Pedro Rosés, president Consell Escolar Comunitat Madrid	00:00:42
Elena Almazán, PSOE-FSM	00:00:40
Josep M Álvarez, secretari general UGT de Catalunya	00:00:40
Joan Rigol, president Parlament de Catalunya	00:00:38
Marisa Fernández, secretaria Política Social UGT	00:00:37
Juan González Blasco, viceconseller d'Educació	00:00:34
Amparo Sánchez, associació islàmica de València	00:00:32
Felicidad Hernández, col·legi públic <i>Siglo XXI</i>	00:00:27
Yussuf Fernández, membre associació islàmica	00:00:27
Albert Grau, Institut <i>Miquel Tarradell</i>	00:00:26
Malika Abdel Aziz, Àrea de la Dona <i>ATIME</i>	00:00:26
Manuel Martínez Sospedra, catedràtic Dret Constitucional	00:00:25
Virginia Oca, Col·legi públic <i>Luis de Góngora</i>	00:00:25
Concepción Dancausa, Sec. Gral. Assumptes Socials	00:00:21
Manuel Milán Carretero, director institut d'FP <i>Murgi</i>	00:00:20
Ana Mato, PP	00:00:18
Gaspar Llamazares, IU	00:00:16
Ma. Ángeles Castillo, directora Col·legi <i>Miguel Hernández</i>	00:00:15
Habiba Elmouali, Associació Ajuda Immigrants	00:00:13
Pere Roca, director Escola <i>Andersen</i>	00:00:12
Joan Colomer, ONG <i>GRAMC</i>	00:00:11
Rosa Borralló, FAPA-CEAPA	00:00:10
Pilar Sancho, delegada Ensenyament Girona	00:00:06
Altres actors	00:16:58
Total	00:52:07

Els quadres posteriors presenten la mateixa informació, però distribuïda per cadenes:

Quadre 21. Temps de paraula per actors individuals. TV3

Identificació	Temps de paraula
Abdel Hamid Beyuki, president <i>ATIME</i>	00:00:51
Badia Bouia, medidora cultural	00:00:43
Carlos Mayor Oreja, conseller Educació Comunitat Madrid	00:00:42
Alí Elidrissi, pare de la menor marroquina	00:00:40
Eva Cham, presidenta <i>Federació Col·lectius Immigrants de Catalunya</i>	00:00:38
Fadel Ilyas, president Congrés Immigració	00:00:38
Marisa Fernández, secretaria Política Social UGT	00:00:37
Josep M Gómez, director IES <i>Miquel Biada</i>	00:00:35
Delia Duró, directora institut <i>Juan de Herrera</i>	00:00:32
Viviane Reding, comissària Europea Educació i Cultura	00:00:31
Joan Rigol, president Parlament de Catalunya	00:00:27
Josep M. Álvarez, secretari general UGT de Catalunya	00:00:23
Habiba Elmouali, Associació Ajuda Immigrants	00:00:13
Altres actors	00:01:00
Total	00:08:30

Quadre 22. Temps de paraula per actors individuals. Canal 33

Identificació	Temps de paraula
Badia Bouia, medidora cultural	00:00:23
Josep M. Gómez, director IES <i>Miquel Biada</i>	00:00:18
Viviane Reding, comissària Europea Educació i Cultura	00:00:21
Total	0:01:02

Quadre 23 per actors individuals. Temps de paraula. TVE-1

Identificació	Temps de paraula
Delia Duró, directora institut <i>Juan de Herrera</i>	00:01:58
Pilar del Castillo, ministra Educació i Cultura	00:01:01
Carlos Mayor Oreja, conseller Educació Comunitat Madrid	00:00:50
José Luis Escario, president AMPA institut <i>Juan de Herrera</i>	00:00:48
Abdel Hamid Beyuki, president <i>ATIME</i>	00:00:43
Pedro Rosés, president Consell Escolar Comunitat Madrid	00:00:42
Alí Elidrissi, pare de la menor marroquina	00:00:34
Juan González Blasco, viceconseller d'Educació	00:00:34
José Blanco, PSOE	00:00:27
Juan Carlos Aparicio, ministre de Treball	00:00:27
Manuel Milán Carretero, director institut d'FP <i>Murgi</i>	00:00:20
Ana Mato, PP	00:00:18
Rosa Borrallo, FAPA-CEAPA	00:00:10
Altres actors	00:01:17
Total	0:10:09

Quadre 24. Temps de paraula per actors individuals. La 2

Identificació	Temps de paraula
Delia Duró, directora institut <i>Juan de Herrera</i>	00:00:26
José Luis Escario, president AMPA institut <i>Juan de Herrera</i>	00:00:15
Abdel Hamid Beyuki, president <i>ATIME</i>	00:00:13
Alí Elidrissi, pare de la menor marroquina	00:00:10
Altres actors	00:00:19
Total	0:01:23

Quadre 25. Temps de paraula per actors individuals. TVE Catalunya

Identificació	Temps de paraula
Josep Ma. Àlvarez, secretari general UGT de Catalunya	00:00:17
Fadel Ilyas, president Congrés Immigració	00:00:16
Yussuf Fernández, membre associació islàmica	00:00:14
Albert Grau, institut <i>Miquel Tarradell</i>	00:00:14
Eva Cham, presidenta <i>Federació Col·lectius Immigrants Catalunya</i>	00:00:12
Joan Rigol, president Parlament de Catalunya	00:00:11
Joan Colomer, ONG <i>GRAMC</i>	00:00:11
Alí Elidrissi, pare de la menor marroquina	00:00:09
Delia Duró, directora institut <i>Juan de Herrera</i>	00:00:09
Fadel Ilyas, president Congrés Immigració	00:00:08
Pilar Sancho, delegada Ensenyament Girona	00:00:06
Altres actors	00:00:34
Total	0:02:41

Quadre 26. Temps de paraula per actors individuals. Antena 3

Identificació	Temps de paraula
Alí Elidrissi, pare de la menor marroquina	00:00:54
Delia Duró, directora institut <i>Juan de Herrera</i>	00:00:45
Abdel Hamid Beyuki, president <i>ATIME</i>	00:00:39
Amparo Sánchez, associació islàmica de València	00:00:32
Pilar del Castillo, ministra Educació i Cultura	00:00:29
Felicidad Hernández, col·legi públic <i>Siglo XXI</i>	00:00:27
Manuel Martínez Sospedra, catedràtic Dret Constitucional	00:00:25
Virginia Oca, col·legi públic <i>Luis de Góngora</i>	00:00:25
Carlos Mayor Oreja, conseller Educació Comunitat Madrid	00:00:21
Concepción Dancausa, secretaria general Assumptes Socials	00:00:21
José Luis Rodríguez Zapatero, secretari general PSOE	00:00:18
Gaspar Llamazares, IU	00:00:16
Juan Carlos Aparicio, ministre de Treball	00:00:16
José Blanco, PSOE	00:00:15
Ma. Ángeles Castillo, directora col·legi <i>Miguel Hernández</i>	00:00:15
Yussuf Fernández, membre associació islàmica	00:00:13
Altres actors	00:03:59
Total	00:10:50

Quadre 27. Temps de paraula per actors individuals. Antena 3 Catalunya

Identificació	Temps de paraula
Albert Grau, Institut <i>Miquel Tarradell</i>	00:00:12
Altres actors	00:00:18
Total	00:00:30

Quadre 28. Temps de paraula per actors individuals. Tele 5

Identificació	Temps de paraula
Eva Cham, presidenta <i>Federació Col·lectius Immigrants de Catalunya</i>	00:01:36
Pilar del Castillo, ministra Educació i Cultura	00:00:54
Carlos Mayor Oreja, conseller Educació Comunitat Madrid	00:00:40
Elena Almazán, PSOE-FSM	00:00:40
Juan Carlos Aparicio, ministre de Treball	00:00:34
Delia Duró, directora institut <i>Juan de Herrera</i>	00:00:31
José Luis Rodríguez Zapatero, secretari general PSOE	00:00:31
Abdel Hamid Beyuki, president <i>ATIME</i>	00:00:29
Alí Elidrisi, pare de la menor marroquina	00:00:29
José Luis Escario, president AMPA institut <i>Juan de Herrera</i>	00:00:29
Malika Abdel Aziz, Àrea de la Dona <i>ATIME</i>	00:00:26
Pere Roca, director escola <i>Andersen</i>	00:00:12
Altres actors	00:08:33
Total	00:16:04

Quadre 29. Temps de paraula per actors individuals. BTV

Identificació	Temps de paraula
Altres actors	00:00:58
Total	00:00:58

10. Grup de pertinença dels actors que tenen temps de paraula

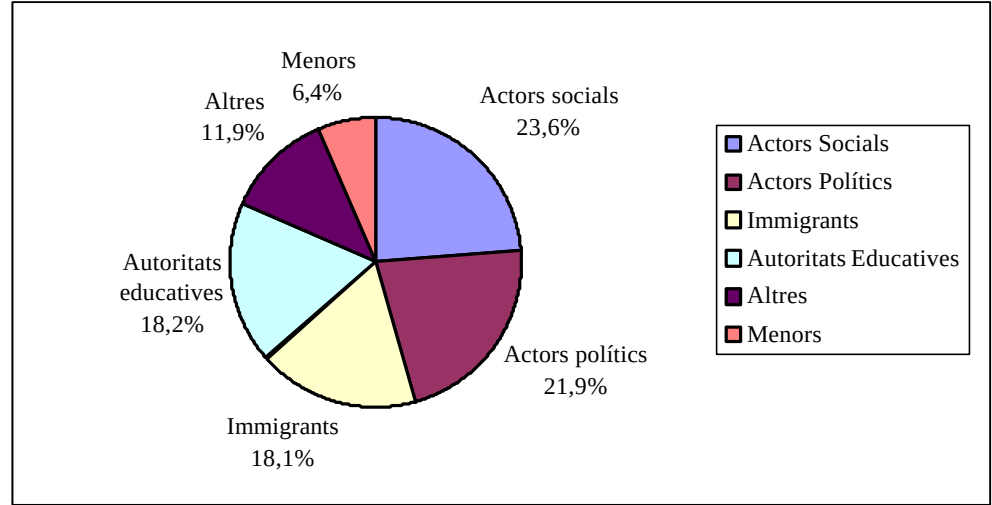
Els actors que apareixen amb temps de paraula a les diferents unitats informatives que integren la mostra s'han englobat al voltant de sis grans grups. Així, s'ha distingit entre *immigrants*, *actors polítics*, *actors socials*, on s'inclouen associacions, sindicats i ONG entre d'altres, *autoritats educatives*, on s'inclouen el professorat, la direcció dels col·legis i els professionals de l'educació, *menors d'edat* i *altres*, on s'ubiquen els actors que no poden ser inclosos en cap dels grups anteriors.

La distribució dels actors en funció dels grups ens permet observar que els *actors socials* i els *polítics* són les dues categories que compten amb una major presència en el conjunt de les cadenes analitzades. Aquestes dues agrupacions sumen conjuntament el 45,5% dels casos. El quadre següent ofereixen els resultats globals relatius a aquest apartat.

Quadre 30. Grups de pertinença dels actors amb temps de paraula. Totes les cadenes

Grup	Temps de paraula	%
Actors polítics	0:11:24	21,9
Actors socials	0:12:17	23,6
Altres	0:06:11	11,9
Autoritats educatives	0:09:30	18,2
Immigrants	0:09:25	18,1
Menors	0:03:20	6,4
TOTAL	0:52:07	100

Figura 2. Distribució dels actors amb temps de paraula per grups. Totes les cadenes

Els quadres que s'ofereixen a continuació presenten els resultats per cadenes referents als diferents grups d'actors amb temps de paraula.

Quadre 31. Grups de pertinença dels actors amb temps de paraula. TV3

Grup	Temps de paraula	%
Actors polítics	0:01:40	19,6
Actors socials	0:04:03	47,6
Altres	0:00:21	4,1
Autoritats educatives	0:01:26	16,9
Immigrants	0:01:00	11,8
Menors	0:00:00	0
TOTAL	0:08:30	100

Quadre 32. Grups de pertinença dels actors amb temps de paraula. Canal 33

Grup	Temps de paraula	%
Actors polítics	0:00:21	33,9
Actors socials	0:00:23	37,1
Altres	0:00:00	0
Autoritats educatives	0:00:18	29,0
Immigrants	0:00:00	0
Menors	0:00:00	0
TOTAL	0:01:02	100

Quadre 33. Grups de pertinença dels actors amb temps de paraula. TVE-1

Grup	Temps de paraula	%
Actors polítics	0:03:37	35,6
Actors socials	0:01:41	16,6
Altres	0:00:07	1,1
Autoritats educatives	0:03:00	29,6
Immigrants	0:00:49	8
Menors	0:00:55	9
TOTAL	0:10:09	100

Quadre 34. Grups de pertinença dels actors amb temps de paraula. La 2

Grup	Temps de paraula	%
Actors polítics	0:00:00	0
Actors socials	0:00:28	33,7
Altres	0:00:00	0
Autoritats educatives	0:00:26	31,3
Immigrants	0:00:22	26,5
Menors	0:00:07	8,4
TOTAL	0:01:23	100

Quadre 35. Grups de pertinença dels actors amb temps de paraula. TVE Catalunya

Grup	Temps de paraula	%
Actors polítics	0:00:11	6,8
Actors socials	0:01:18	48,4
Altres	0:00:31	19,3
Autoritats educatives	0:00:29	18
Immigrants	0:00:12	7,5
Menors	0:00:00	0
TOTAL	0:02:41	100

**Quadre 36. Grups de pertinença dels actors amb temps de paraula.
Antena 3**

Grup	Temps de paraula	%
Actors polítics	0:02:16	20,9
Actors socials	0:01:24	12,9
Altres	0:02:20	21,5
Autoritats educatives	0:02:28	22,8
Immigrants	0:01:08	10,5
Menors	0:01:14	11,4
TOTAL	0:10:50	100

**Quadre 37. Grups de pertinença dels actors amb temps de paraula.
Antena 3 Catalunya**

Grup	Temps de paraula	%
Actors polítics	0:00:00	0
Actors socials	0:00:00	0
Altres	0:00:00	0
Autoritats educatives	0:00:12	40
Immigrants	0:00:00	0
Menors	0:00:18	60
TOTAL	0:00:30	100

Quadre 38. Grups de pertinença dels actors amb temps de paraula. Tele 5

Grup	Temps de paraula	%
Actors polítics	0:03:19	20,6
Actors socials	0:03:00	18,7
Altres	0:03:23	21,1
Autoritats educatives	0:01:11	7,4
Immigrants	0:04:56	30,7
Menors	0:00:15	1,6
TOTAL	0:16:04	100

Quadre 39. Grups de pertinença dels actors amb temps de paraula. BTV

Grup	Temps de paraula	%
Actors polítics	0:00:00	0
Actors socials	0:00:00	0
Altres	0:00:00	0
Autoritats educatives	0:00:00	0
Immigrants	0:00:58	100
Menors	0:00:00	0
TOTAL	0:00:58	100

11. Sexe dels actors amb temps de paraula

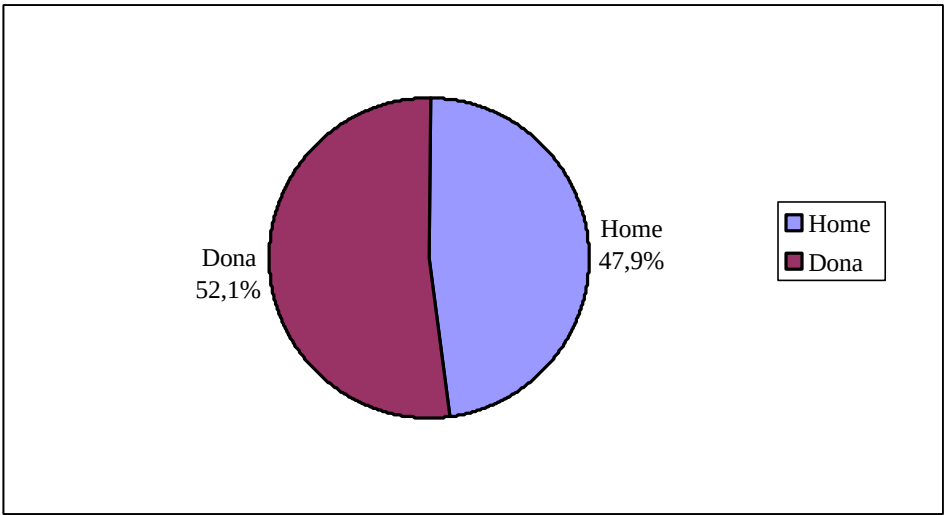
El actors de la notícia que tenen temps de paraula s'ha dividit també en funció del seu sexe. Així, atenent els resultats globals, la presència del sexe femení és lleugerament superior (52,1%) a la del sexe masculí (47,9%). No obstant això, aquesta preeminència no es dona en la totalitat de les cadenes que integren la mostra.

Els homes tenen una major presència pel que fa al temps de paraula a TV3, TVE-1, TVE Catalunya, Antena 3 Catalunya i BTV, mentre que les dones aconsegueixen el predomini a Canal 33, La 2, Antena 3 i Tele 5. Tot seguit es presenten els resultats globals i desglossats per cadenes.

Quadre 40. Distribució dels actors amb temps de paraula per sexes. Totes les cadenes

Sexe	Temps de paraula	%
Dona	0:27:08	52,1
Home	0:24:59	47,9
TOTAL	0:52:07	100

Figura 3. Sexe dels actors amb temps de paraula. Totes les cadenes

Quadre 41. Distribució dels actors amb temps de paraula per sexes. TV3

Sexe	Temps de paraula	%
Dona	0:03:47	44,5
Home	0:04:43	55,5
TOTAL	0:08:30	100

Quadre 42. Distribució dels actors amb temps de paraula per sexes. Canal 33

Sexe	Temps de paraula	%
Dona	0:00:44	71
Home	0:00:18	29
TOTAL	0:01:02	100

Quadre 43. Distribució dels actors amb temps de paraula per sexes. TVE-1

Sexe	Temps de paraula	%
Dona	0:05:35	55
Home	0:04:34	45
TOTAL	0:10:09	100

Quadre 44. Distribució dels actors amb temps de paraula per sexes. La 2

Sexe	Temps de paraula	%
Dona	0:00:45	54,2
Home	0:00:38	45,8
TOTAL	0:01:23	100

Quadre 45. Distribució dels actors amb temps de paraula per sexes. TVE Catalunya

Sexe	Temps de paraula	%
Dona	0:01:40	62,1
Home	0:01:01	37,9
TOTAL	0:02:41	100

Quadre 46. Distribució dels actors amb temps de paraula per sexes. Antena 3

Sexe	Temps de paraula	%
Dona	0:05:37	51,8
Home	0:05:13	48,2
TOTAL	0:10:50	100

Quadre 47. Distribució dels actors amb temps de paraula per sexes. Antena 3 Catalunya

Sexe	Temps de paraula	%
Dona	0:00:03	10
Home	0:00:27	90
TOTAL	0:00:30	100

Quadre 48. Distribució dels actors amb temps de paraula per sexes. Tele 5

Sexe	Temps de paraula	%
Dona	0:10:37	66,1
Home	0:05:27	33,9
TOTAL	0:16:04	100

Quadre 49. Distribució dels actors amb temps de paraula per sexes. BTV

Sexe	Temps de paraula	%
Dona	0:00:00	0
Home	0:00:58	100
TOTAL	0:00:58	100

12. Tema dels *inserts*

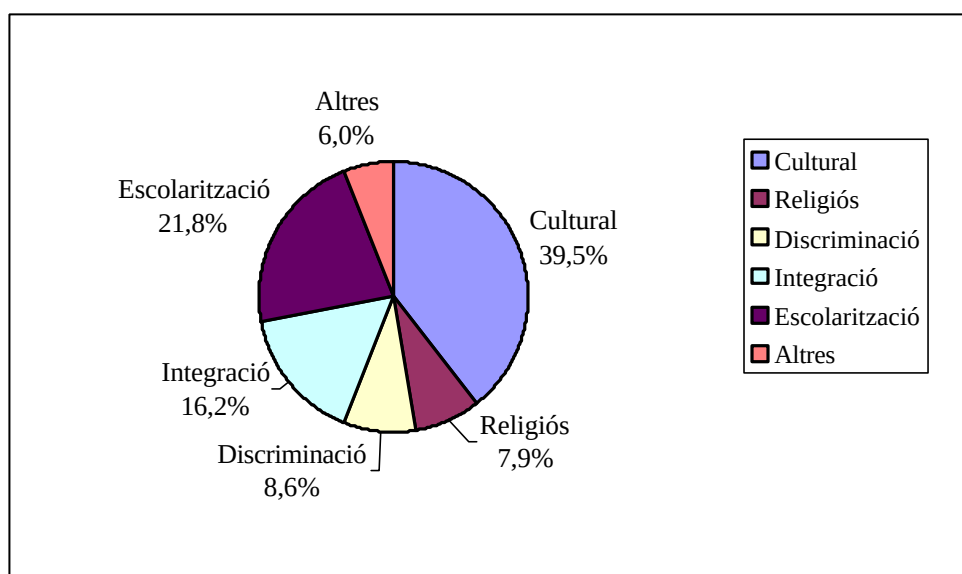
L'estudi corresponent al bloc dels *inserts* es clou amb l'anàlisi dels temes que s'hi vinculen. Així, s'han establert sis temes relatius al contingut de les declaracions dels actors amb temps de paraula: *cultural*, *religió*, *discriminació de la dona*, *escolarització*, *integració dels immigrants a les escoles* i *altres*.

Els resultats permeten observar que els temes *culturals*, amb un 39,5% del temps de paraula, són els que tenen una major presència en el conjunt de la mostra analitzada. Seguidament es situen els dos temes més vinculats a l'àmbit educatiu: *escolarització* (21,8%) i *integració* (16,2%). Finalment, els temes amb una incidència menor són els relacionats amb la *discriminació* (8,6%) i la *religió* (7,9%).

Quadre 50. Tema dels *inserts*. Totes les cadenes

Tema	Temps de paraula	%
Altres	0:03:07	6
Cultural	0:20:34	39,5
Discriminació	0:04:30	8,6
Escolarització	0:11:22	21,8
Integració	0:08:27	16,2
Religió	0:04:07	7,9
TOTAL	0:52:07	100

Figura 4. Tema dels *inserts*. Totes les cadenes

La distribució dels resultats per a cadascuna de les cadenes que integren la mostra permeten observar la preeminència que cada televisió atorga als diferents temes dels *inserts*. Els quadres següents ofereixen la totalitat de les dades relatives a aquesta qüestió.

Quadre 51. Tema dels *inserts*. TV3

Tema	Temps de paraula	%
Altres	0:00:27	5,3
Cultural	0:03:05	36,3
Discriminació	0:00:23	4,5
Escolarització	0:03:14	38
Integració	0:00:19	3,7
Religiós	0:01:02	12,2
TOTAL	0:08:30	100

Quadre 52. Tema dels *inserts*. Canal 33

Tema	Temps de paraula	%
Altres	0:00:00	0
Cultural	0:00:21	33,9
Discriminació	0:00:00	0
Escolarització	0:00:23	37,1
Integració	0:00:00	0
Religió	0:00:18	29,0
TOTAL	0:01:02	100

Quadre 53. Tema dels *inserts*. TVE-1

Tema	Temps de paraula	%
Altres	0:01:01	8,4
Cultural	0:02:48	23,2
Discriminació	0:01:02	8,6
Escolarització	0:03:28	28,7
Integració	0:03:00	24,8
Religió	0:00:46	6,3
TOTAL	0:12:05	100

Quadre 54. Tema dels *inserts*. La 2

Tema	Temps de paraula	%
Altres	0:00:00	0
Cultural	0:00:41	32,0
Discriminació	0:00:00	0
Escolarització	0:00:15	11,7
Integració	0:01:00	46,9
Religió	0:00:12	9,4
TOTAL	0:02:08	100

Quadre 55. Tema dels *inserts*. TVE Catalunya

Tema	Temps de paraula	%
Altres	0:00:20	3,3
Cultural	0:01:59	19,5
Discriminació	0:01:02	10,2
Escolarització	0:03:28	34,2
Integració	0:02:51	28,1
Religió	0:00:29	4,8
TOTAL	0:10:09	100

Quadre 56. Tema dels *inserts*. Antena 3

Tema	Temps de paraula	%
Altres	0:00:56	8,6
Cultural	0:05:29	50,6
Discriminació	0:00:16	2,5
Escolarització	0:01:17	11,8
Integració	0:02:09	19,8
Religió	0:00:43	6,6
TOTAL	0:10:50	100

Quadre 57. Tema dels *inserts*. Antena 3 Catalunya

Tema	Temps de paraula	%
Altres	0:00:12	40
Cultural	0:00:18	60
Discriminació	0:00:00	0
Escolarització	0:00:00	0
Integració	0:00:00	0
Religió	0:00:00	0
TOTAL	0:00:30	100

Quadre 58. Tema dels *inserts*. Tele 5

Tema	Temps de paraula	%
Altres	0:00:31	3,2
Cultural	0:07:52	49
Discriminació	0:02:49	17,5
Escolarització	0:02:22	14,7
Integració	0:01:24	8,7
Religió	0:01:06	6,8
TOTAL	0:16:04	100

Quadre 59. Tema dels *inserts*. BTV

Tema	Temps de paraula	%
Altres	0:00:00	0
Cultural	0:00:00	0
Discriminació	0:00:00	0
Escolarització	0:00:23	39,7
Integració	0:00:35	60,3
Religió	0:00:00	0
TOTAL	0:00:58	100

IV. FORMAT

13. Connexions en directe

Les cadenes analitzades incorporen un total de set connexions en directe per complementar la informació relativa a la polèmica del *hijab*. Aquestes apareixen, principalment, el dia 18 de febrer del 2002, la data en què la menor s'incorpora al col·legi. Les televisions que utilitzen aquest recurs són TV3, TVE-1, Antena 3 i Tele 5.

La suma del temps de notícia de les connexions en directe arriba fins als 26 minuts i 49 segons. Els quadres següents ofereixen, en primer lloc, el desglossament d'aquestes per dates i programes i, en segon lloc, es relacionen els temps de notícia que incorporen connexions en directe i els temps de notícia total dedicats al tema.

Quadre 60. Dates, programes i temps de notícia de les connexions en directe. Totes les cadenes

Cadena	Data	Programa	Temps de connexió en directe
TV3	17/02/02	<i>TN Migdia</i>	0:02:03
	18/02/02	<i>TN Migdia</i>	0:03:08
Canal 33	-	-	-
TVE-1	18/02/02	<i>Telediario 1</i>	0:02:39
La 2	-	-	-
TVE Cat.	-	-	-
Antena 3	18/02/02	<i>Noticias 1</i>	0:05:09
Antena 3 Cat.	-	-	-
Tele 5	16/02/02	<i>Informativos Tele 5</i>	0:05:29
	17/02/02	<i>Informativos Tele 5</i>	0:04:10
	18/02/02	<i>Informativos Tele 5</i>	0:04:11
BTV	-	-	-
TOTAL			0:26:49

Quadre 61. Relació entre temps de notícia total per cadenes i temps de notícia per connexió. Totes les cadenes

Cadena	Temps de notícia	Temps de connexió en directe	%
TV3	0:24:48	0:05:11	20,9
Canal 33	0:03:26	0:00:00	0
TVE-1	0:32:40	0:02:39	8,1
La 2	0:04:25	0:00:00	0
TVE Cat.	0:08:06	0:00:00	0
Antena 3	0:33:49	0:05:09	15,2
Antena 3 Cat.	0:02:11	0:00:00	0
Tele 5	0:53:34	0:13:50	25,8
BTV	0:02:32	0:00:00	0
TOTAL	2:45:31	0:26:49	16,2

14. Protecció de la imatge de la menor

L'anàlisi de la protecció de la imatge de la menor es limita al cas examinat en aquest informe, és a dir, al cas de la menor marroquina de San Lorenzo del Escorial. L'estudi d'aquest aspecte es duu a terme des de dos punts de vista complementaris. En primer lloc, es computen el temps i el nombre de notícies en les quals s'identifica la imatge de la menor. En segon lloc, es consideren aquelles imatges que en el seu contingut visual inclouen seqüències de tensió, corredisses i altres elements relacionats.

Pel que fa al primer aspecte, cal apuntar que la imatge de la menor no és convenientment protegida o ocultada en un total de 4 notícies. Aquesta circumstància es dona en dues ocasions a TVE Catalunya i en una única a Antena 3 i Tele 5. La resta de cadenes respecten en tots els seus telenotícies l'anonimat de la menor implicada en la polèmica.

Quadre 62. Protecció de la imatge de la menor. Totes les cadenes

Cadena	Sí (La imatge de la menor és identificada, no és protegida)	No (La imatge de la menor no és identificada)	Nombre de notícies sense protecció
TV3	-	0:13:31	0
Canal 33	-	0:00:56	0
TVE-1	-	0:20:14	0
La 2	-	0:03:50	0
TVE Cat	0:01:43	0:00:39	2
Antena 3	0:05:09	0:18:34	1
Antena 3 Cat	-	0:00:50	0
Tele 5	0:04:10	0:27:00	1
BTV	-	0:02:32	0
TOTAL	0:11:02	1:28:06	4

La totalitat dels teletinformatius, tant de migdia com de vespre, sotmesos a estudi inclouen imatges de l'entrada de la menor marroquina a l'escola corresponents al dia 18 de febrer del 2002. Aquestes seqüències es caracteritzen per una elevada presència de mitjans de comunicació i periodistes a les portes del col·legi que provoquen que el contingut visual de la notícia incorpori moments de tensió, plans desenfocats i altres efectes derivats.

Quadre 63. Imatges de la menor entrant al col·legi. Dia 18 de febrer del 2002. Totes les cadenes

Cadena	Imatges de la menor entrant al col·legi
TV3	Sí
Canal 33	Sí
TVE-1	Sí
La 2	Sí
TVE Cat	Sí
Antena 3	Sí
Antena 3 Cat	Sí
Tele 5	Sí
BTV	Sí*

També resulta rellevant el contingut visual de les imatges de la sortida de la menor marroquina de l'escola. En aquest cas, únicament TVE-1 i Antena 3 ofereixen aquestes imatges en les quals es veu com la menor surt per la porta del darrere del centre educatiu i corre cap a un automòbil que l'espera per recollir-la.

Quadre 64. Imatges de la menor sortint del col·legi. Dia 18 de febrer del 2002. Totes les cadenes

Cadena	Imatges de la menor sortint del col·legi
TV3	No
Canal 33	No
TVE-1	Sí
La 2	No
TVE Cat	No
Antena 3	Sí
Antena 3 Cat	No
Tele 5	No
BTV	No

* En el cas de BTV, les imatges de l'entrada a l'escola de la menor marroquina únicament són emeses al informatiu *Notícies Vespre*.

V. SÍNTESI

- La **mostra de l'informe** està integrada per les següents cadenes: TV3, Canal 33, TVE1, La 2, Tele 5, Antena 3 i BTV. L'anàlisi té en compte els teleinformatius de migdia i vespre de les cadenes esmentades i, en el cas d'aquelles que les incorporin, també atén les desconexions per a Catalunya. És el cas de TVE Catalunya, Antena 3 Catalunya i Tele 5 Catalunya. L'estudi s'aplica al període comprès entre els dies 16 i 19 de febrer del 2002.
- L'anàlisi del **temps de notícia** permet observar que les cadenes estudiades dediquen una elevada atenció a la polèmica del *hijab* en el seus teleinformatius. La mitjana es situa al voltant del 8% del temps total de durada d'aquests programes. Les televisions d'abast estatal (TVE-1, Antena 3 i Tele 5) són les que presenten uns majors índexs de temps de notícia. Cal esmentar que Tele 5 Catalunya no ofereix cap notícia sobre aquest tema.
- La divisió del **temps de notícia per les dates** que integren la mostra permet observar que la màxima cobertura informativa del tema s'ofereix el dia 18 de febrer de 2002, data en què la menor marroquina torna a l'escola. Aquesta data concentra el 41,4% del total del temps de notícia dedicat al tema per al conjunt de les cadenes analitzades. Pel contrari, el dia següent, el 19 de febrer de 2002, l'atenció mediàtica dedicada al tema cau fins al 1,1%.
- L'estudi del **tipus de notícia** demostra el predomini de les *notícies principals*, que ocupen un 62% del temps de notícia total dedicat al tema. Tot i això, el percentatge de presència de *notícies relacionades*, que complementen el tema principal, és considerable, ja que arriba al 38%.
- Catalunya apareix com un referent geogràfic destacat pel que fa a la **localització de les notícies relacionades**.
- L'anàlisi del **temps de paraula** permet observar l'elevada presència d'*inserts* dintre de les notícies dedicades al tema pel conjunt de cadenes que integren la mostra. La mitjana del temps de paraula suposa un 31,5% del total del temps de notícia que es dedica a la polèmica del *hijab*. Les

televisions d'abast estatal (TVE-1, Antena 3 i Tele 5) són les que presenten uns majors índexs de temps de paraula.

- Es detecta una presència molt equilibrada dels quatre principals **grups d'actors** implicats en la polèmica atenent el temps de paraula que disposa cadascun. Els *actors polítics* disposen del 23'6% del total del temps de paraula dedicat al tema per al conjunt de cadenes analitzades, els *actors socials* arriben al 21,9%, les *autoritats educatives* al 18,2% i els *immigrants* al 18,1%. També cal remarcar la presència elevada de ciutadans anònims que manifesten la seva opinió sobre la polèmica, classificats sota la categoria d'*altres* (11,9% del temps de paraula total).
- L'anàlisi dels **temes dels inserts** permet observar un predomini clar de l'enfocament *cultural* de la polèmica, categoria que concentra el 39,5% del total del temps de paraula. Pel contrari, cal remarcar l'escàs pes de l'enfocament *religiós*, lligat amb l'islamisme, amb un 7,9% i de les temàtiques relacionades amb la *discriminació de gènere* (8,6%).
- S'observa una àmplia **protecció de la imatge de la menor** marroquina protagonista de la polèmica als teletinformatius analitzats. Únicament en quatre notícies, corresponents al 18 de febrer de 2002 principalment, s'identifica la imatge d'aquesta menor.